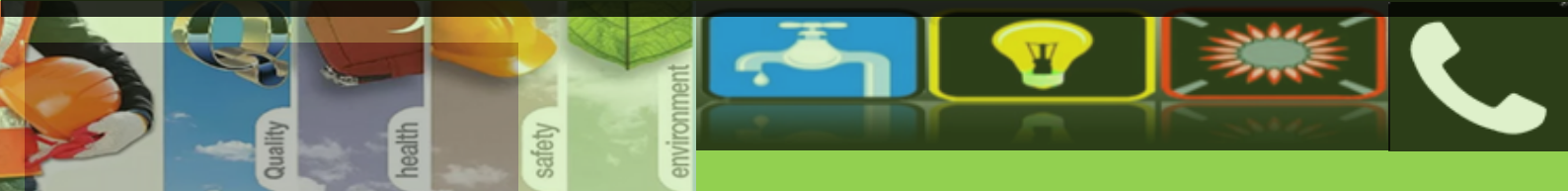

NIEUWSBRIEF

METEO / WLA / LGM / ESIA & QHSE / NUTSVOORZIENING EN BEHEER

publicatie: MOW-ODOI | no. 29 | MEI 2024

MINISTERIE VAN OPENBARE WERKEN
Onderdirectoraat
Onderzoek en Innovatie
Mr. Jagernath Lachmonstraat no 167,
Paramaribo, Suriname
Tel.: 491078

Inhoud:

METEOROLOGISCHE DIENST SURINAME (METEO):

- Het weer en klimaat in de maand april 2024
- Buitendienst informatie

WATERLOOPKUNDIGE DIENST SURINAME (WLA):

- Deelname aan de ACTO conferentie in Brazilië
- Field trip te Kio Kondre met de stakeholder van Frans guyana
- Billateral online meeting met Guyana in ACTO verband
- Informatie Sessie bij de afsluiting van het GCCA+ Fase 2 project

LABORATORIUM VOOR GRONDMECHANICA EN BOUWMATERIALEN ONDERZOEK (LGM):

- Sonderingen gegarandeerd voor de toekomst bij het L.G.M.

ENVIRONMENTAL AND SOCIAL IMPACT ASSESSMENT & QUALITY, HEALTH, SAFETY AND ENVIRONMENT MANAGEMENT (ESIA en QHSE):

- ESIA & QHSE bezoekt de Suriname Energy, Oil & Gas Summit and Exhibition

NUTSVOORZIENING EN BEHEER:

- Vervangen transmissieapparatuur in afrondende fase
- Klimaatverandering oproep tot bezuiniging van water en electriciteit
- 16 dorpen Tapanahony krijgen 24 uur per dag stroom
- Werkzaamheden afdeling Nutsvoorziening en Beheer

Versterking van de Meteorologische Dienst Suriname en de Waterloopkundige Afdeling door het GCCA+ Project

De Meteorologische Dienst Suriname (MDS) en de Waterloopkundige Afdeling (WLA) van het Directoraat Onderzoek en Dienstverlening hebben aanzienlijke verbeteringen ondergaan dankzij de bijdragen van het Global Climate Change Alliance plus (GCCA+) Project. Deze inspanningen hebben geleid tot verbeterde operationele efficiëntie, capaciteitsopbouw en een geüpgraded hydrologisch en meteorologisch netwerk, wat resulteert in een beter milieubeheer en rampenparaatheid.

Het GCCA+ Project heeft met IT- en kantoorapparatuur de operationele efficiëntie van de Meteorologische Dienst Suriname (MDS) en de Waterloopkundige Afdeling (WLA) verbeterd. Dit heeft de productiviteit en uitvoering van dagelijkse taken zoals het downloaden van satellietgegevens verhoogd.

Foto 1: Minister Riad Nurmohamed tijdens het closing event van het GCCA+ project (UNDP, 2024)

Foto 2: Minister Riad Nurmohamed met leden van de UNDP, WLA, METEO en overige instituten van het GCCA+ project (UNDP, 2024)

METEOROLOGISCHE DIENST SURINAME

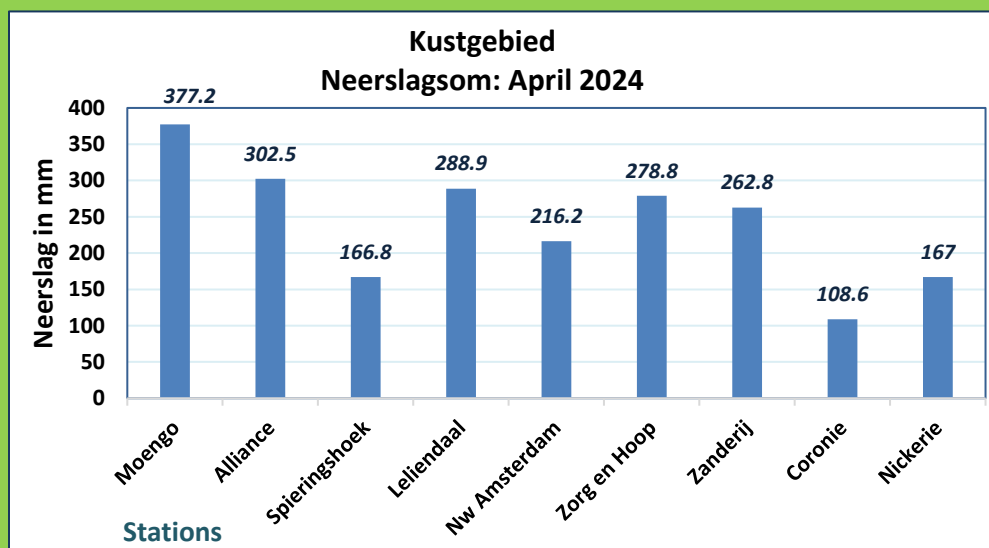
Het weer en klimaat in de maand april 2024

Overzicht van de systemen:

Gedurende de maand april 2024 heeft de Inter Tropische Convergentie Zone (ITCZ) invloed uitgeoefend op het weer in ons gebied. Bovendien hebben troggen in de atmosfeer, die fungeren als storingen, bijgedragen aan de bevordering van neerslagontwikkeling.

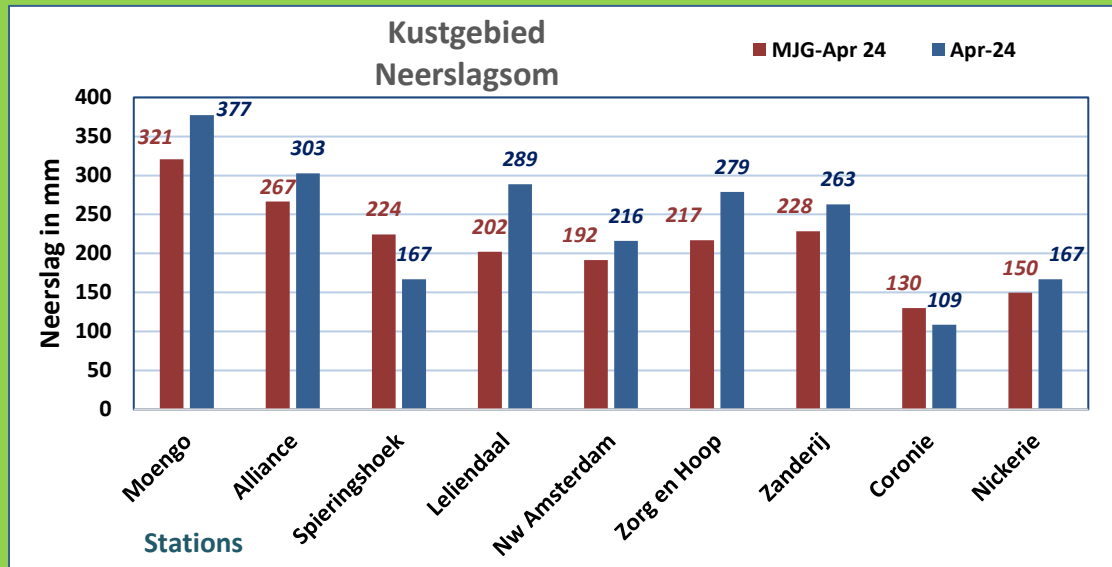
Invloed van de systemen:

Zoals eerder vermeld, heeft de Inter Tropische Convergentie Zone (ITCZ) invloed uitgeoefend op het weer. Dit resulteerde in verhoogde neerslag op 7 en 8 april, met gemeten hoeveelheden variërend van 20 tot 50 millimeter. In de periode van 13 tot 18 april had de ITCZ opnieuw een merkbare invloed op het weer, met neerslaghoeveelheden tussen de 20 en 40 millimeter.

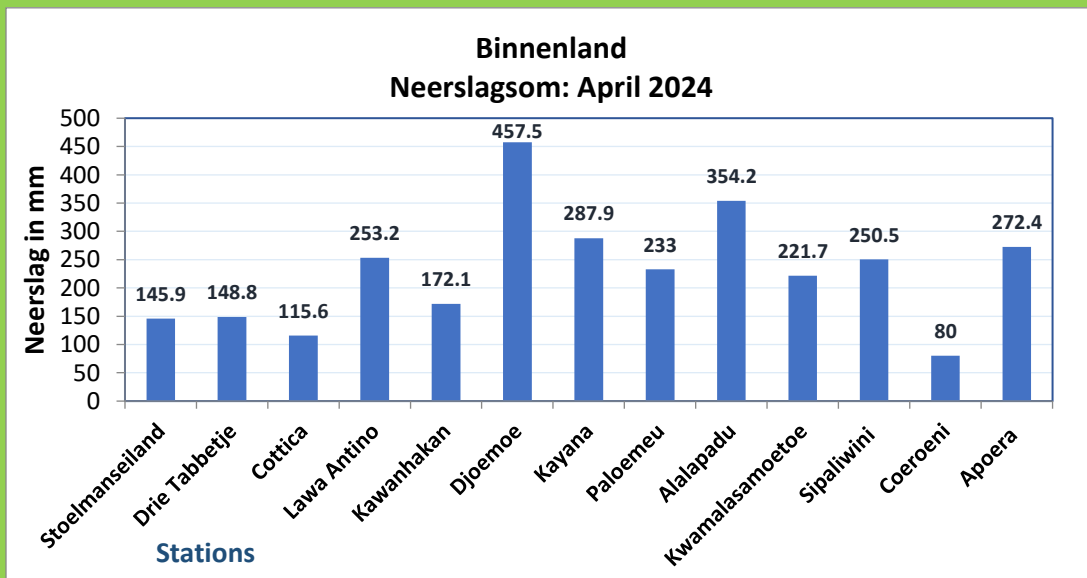
Grafiek 1: Neerslagsom van het kustgebied van de maand April 2024

In de maand april 2024 werd de minste totale neerslag gemeten op station Coronie, met 108,6 mm. De hoogste neerslag werd geregistreerd op station Moengo, met een totaal van 377,2 mm.

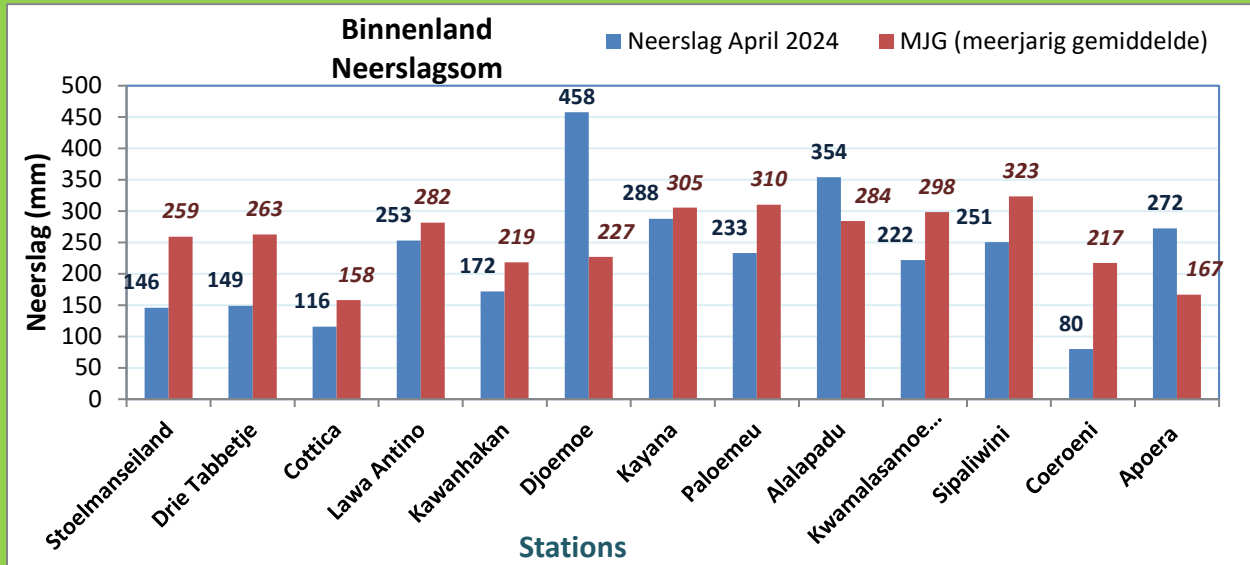
Grafiek 2: Neerslagsom van April 2024 vergeleken met het Meerjarig Gemiddelde (MJG)

Uit de bovenstaande grafiek blijkt dat de meeste stations, op Spieringshoek en Coronie na, waarden registreren die hoger zijn dan het Meerjarig Gemiddelde (MJG).

Grafiek 3: Neerslagsom van het binnenland van de maand April 2024

In april 2024 werd de laagste totale neerslag gemeten op station Coeroeni, met 80,0 mm. De hoogste neerslag werd geregistreerd op station Djoemoe, met een totaal van 457,5 mm

Grafiek 4: Neerslagsom van April 2024 vergeleken met het Meerjarig Gemiddelde (MJG)

Vergeleken met het Meerjarig Gemiddelde (MJG) blijkt dat in april 2024 alleen op de stations Djoemoe, Alalapadu en Apoera de totale neerslag hoger was dan het MJG.

Tabel 1: Opgemeten elementen van het kustgebied van de maand April 2024

Station	Maximale temperatuur (Tmax) in °c	Minimale temperatuur (Tmin) in °c	Relatieve vochtigheid (RH) in %	Neerslag totaal (RR) in mm
Zorg & Hoop	34.6	23.2	72	278.8
Zanderij	35.0	22.7	78	262.8
Nickerie	31.7	24.0	74	167.0

Buitendienst informatie

Het slotevenement van het GCCA+ Fase 2-project vond plaats op 29 en 30 april 2024 en markeerde het hoogtepunt van gezamenlijke inspanningen. Het bood een platform om prestaties te herdenken, inzichten uit te wisselen en de impact van de inspanningen te evalueren.

Thema's:

- 29 april: Mangrove Ecosystems "The Untamed Cycle"
- 30 april: Water Management and Disaster Risk Management "H2O, Our Age to Owe"

Het evenement omvatte presentaties en discussies over projectresultaten, kennisuitwisseling en mogelijke toekomstige samenwerkingen. Belanghebbenden deelden tastbare resultaten en geleerde lessen. Een interactieve tentoonstelling met praktische activiteiten voor schoolkinderen bevorderde milieubewustzijn.

De openingstoespraak werd gehouden door minister Riad Nurmohamed, en directeur Sergio Kadosoe presenteerde over 'Increased Climate Data Collection'. Tijdens de beurs werd informatie verstrekt aan stakeholders en schoolkinderen over het AWS (Automatische Weerstations).

Foto 3: Collega's Meteo en WLA met een groep leerlingen (MOW-METEO, 2024)

Dienstreis naar Jamaica voor de Caribbean PREPARE Stakeholders Workshop

Van 16 tot en met 18 april 2024 hebben vertegenwoordigers van Suriname deelgenomen aan een belangrijke bijeenkomst. De vertegenwoordigers waren Directeur Sergio Kadosoe BSc, Onderdirecteur Dewdath Bhaggoe MBA, B-tech en Ranoe Bidesie van het ministerie van Openbare Werken, evenals Stephanie Cheuk-alam, hoofd van Milieu-inspectie van het Bureau voor de Openbare Gezondheidszorg (BOG), De workshop, met als titel "Heat-Health Early Warning Project", werd georganiseerd door NOAA (National Oceanic and Atmospheric Administration, UCAR (University Corporation for Atmospheric Research) en COMET (Cooperative Program for Operational Meteorology, Education, and Training). Deze workshop kwam voort uit de recente opvallende toename van hitte in het Caribisch gebied, met hoge temperaturen en nog hogere hitte-indexen, wat een risico vormt voor kwetsbare groepen zoals baby's, kinderen, ouderen, zwangere vrouwen en mensen met gezondheidsproblemen.

Foto 4: De delegaties van over de hele wereld zijn hard aan het werk tijdens de PREPARE: Heat-Health Stakeholders' Workshop! (MOW-METEO, 2024)

*Bron: Grafieken en Tabellen → Meteorologische Dienst Suriname (sectie Klimatologie)
Weer informatie van de sectie Synop*

WATERLOOPKUNDIGE DIENST SURINAME

Deelname aan de ACTO conferentie

In het kader van ACTO-activiteiten worden regelmatig zowel virtuele als fysieke bijeenkomsten georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomsten bespreken de lidstaten de knelpunten die zij ervaren en zoeken zij gezamenlijk naar oplossingsmodellen om deze aan te pakken. In Suriname worden onder andere de aanpak van problemen in de kuststrook en capaciteitsversterking besproken. Belangrijke onderwerpen zoals het Amazon Netwerk van Waterautoriteiten (ANWA) en het Waterkwaliteitsnetwerk (WQN) komen ook aan de orde, onder voorzitterschap van Bolivia.

De workshop heeft de volgende resultaten opgeleverd:

- Het nemen van initiatieven met betrekking tot watervoorraden en de implementatie van de SAP binnen ACTO, als input voor de voorbereiding van het werkplan voor het netwerk.
- De presentatie van modules over watervoorraden en Amazonenetwerken, met betrekking tot de kwantiteit en kwaliteit van de ORA.
- Het indienen van voorstellen voor vier monitoringprotocollen:
  - Aanpassing, installatie en exploitatie van de stations.
  - Veldanalyses en bemonstering.
  - Beschikbaarheid en publicatie van gegevens.
  - Stroom en verantwoordelijkheden.

Het capaciteitsopbouwplan werd gepresenteerd en zal officieel naar de ANWA-vertegenwoordigers worden gestuurd ter overweging en voor het ontvangen van bijdragen, die vervolgens door het secretariaat zal worden geconsolideerd.

Foto 5: Deelnemers uit de verschillende lidlanden van ACTO (MOW-WLA, 2024)

Foto 6: Deelnemers van de de verschillende lidlanden van ACTO (MOW-WLA, 2024)

Foto 7: Meeting met de 8 lidlanden van ACTO (MOW-WLA, 2024)

Field trip te Kio Kondre met de stakeholder van Frans-Guyana

Periodiek gaan de gezamenlijke partners naar het observatiestation voor onderhoud. Naast het onderhouden van de observatiestations langs de Marowijne, Lawa en de Tapanahony-rivier is deze veldtocht speciaal gericht op het vervangen van het observatiestation te Kio Kondre, dat al een tijdje buiten werking is. De Fransen hebben twee nieuwe meetinstrumenten gebracht, waarvan één ter vervanging dient. Als alles goed gaat, wordt het tweede instrument geschonken aan de WLA. Het is de bedoeling om aan de bovenloop van de Tapanahony-rivier een geschikte locatie te identificeren en daar het nieuwe instrument te installeren..

Foto 8: Het veld team te Kio Kondre (MOW-WLA, 2024)

Foto 9: Herinstallatie van het 2^e instrument te Kio Kondre (MOW-WLA, 2024)

Foto 10: Observatie station te Langa tabiki (MOW-WLA, 2024)

Billateral online meeting met Guyana in ACTO verband

In het kader van het ACTO-verband, dat zich richt op drinkwater, sanitatie en afvalbeheer, zijn de projectvoorstellen door Guyana en Suriname ingediend. Deze twee lidstaten delen hun expertise over de uitvoering van drinkwatervoorziening. Het projectvoorstel van Guyana richt zich op waterwinning in de kustvlakte, terwijl Suriname het project in het district Sipaliwini uitvoert, specifiek in de dorpen Kwamalasamutu en Anapaïke.. De vervolgbijeenkomst is gepland voor volgende maand.

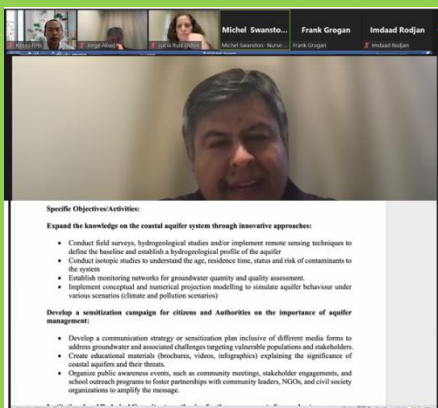

Foto 12: Online meeting met dhr. George Abbad van Acto en de delegatie van Suriname en Guyana (MOW-WLA, 2024)

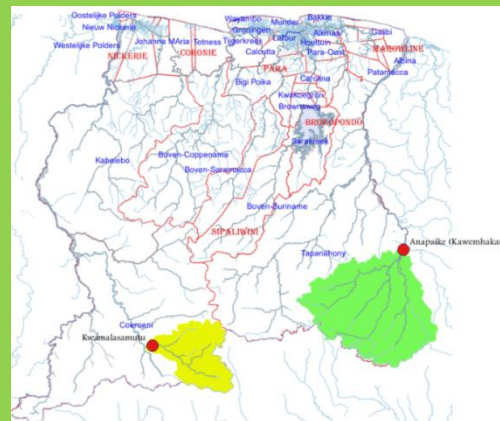

Foto 11: Project proposal van oppervlaktewater te Kwamalasamutu en Anapaïke (MOW-WLA, 2024)

Informatie Sessie bij de afsluiting van het GCCA+ Fase 2 project.

Ter afsluiting van het project Global Climate Change Alliance werd een expositie gehouden in de Ballroom van Torarica. Naast de informatieverstrekking tijdens de uitvoering van het project aan de lokale bewoners en de districtscommissaris, vond er ook een tweedaagse informatiesessie plaats in de Ballroom van Torarica. Naast WLA namen alle door UNDP-EU gefinancierde projecten van andere ministeries deel aan deze sessie. Op de expositietent werden informatiepanelen gepresenteerd aan scholen waar de instrumenten in hun district zijn geïnstalleerd. Genodigden maakten gebruik van de gelegenheid om informatie in te winnen.

Foto 13: AWLS Informatie verstrekking te Apoera door mej. Chevelle Rigters, Wnd. Coordinator BALOG (MOW-WLA, 2024)

Foto 14: Informatie verschaffen over Waterkwaliteitsbepalingen te Apoera door Mevr. Sheonarain Kereshma en Mevr. Goncalves Vanity, Chemische analisten van WLA. (MOW-WLA, 2024)

Foto 15: Het verschaffen van informatie aan de scholen tijdens de Expo te Torarica door dhr. Pawirodinomo Jordy, plaats-ervanger Wnd. Coordinator. BALOG (MOW-WLA, 2024)

Foto 16: Kennis uitdelen van de werkervaring gedurende het GCCA+ fase 2 project door Mevr. Sewnath Sharita, Hydroloog medewerker (MOW-WLA, 2024)

Foto 17: Schoolkinderen van diverse scholen die informatie hebben ontvangen tijdens de expo in de Ballroom van Torarica (MOW-WLA, 2024)

LABORATORIUM VOOR GRONDMECHANICA EN BOUWMATERIALEN ONDERZOEK

Sonderingen gegarandeerd voor de toekomst bij het L.G.M.

Er bestaan verschillende methoden om in situ de mechanische eigenschappen van grond te bepalen. De meest gebruikte methode door het Laboratorium voor Grondmechanica en Bouwmaterialen Onderzoek omvat het indrukken van een staaf in de grond en het meten van de kracht als functie van de diepte. Deze kracht wordt gegenereerd door de weerstand van de grond tegen de punt van de staaf en langs het oppervlak ervan. Deze testmethode staat beter bekend als een sondering of C.P.T. (Cone Penetration Test) en werd oorspronkelijk in Nederland in de jaren '30. Het wordt vooral gebruikt voor een indicatie van de grondopbouw en voor de bepaling van het draagvermogen van de ondergrond. Het meetapparaat bestaat uit verschillende onderdelen die in het veld in elkaar worden gezet waaronder het C.P.T.-apparaat (centrale bediening), hygand (verankeringsinstrument), powerpack (motor), conus (staaf met sensors), datalogger (verwerker van de C.P.T data) en de laptop (digitale bediening).

Foto 18: Testopstelling nieuw C.P.T. apparaat in de fabriek in Nederland (MOW-LGM, 2024)

Tegenwoordig wordt door ons gebruik gemaakt van een elektrische conus. Zowel de conusweerstand als de kleef worden daarbij continu gemeten. Uit de resultaten van een sondering krijgt men om te beginnen een goede indruk van de opbouw van de grond. Kleilagen hebben een veel lagere conusweerstand dan zandlagen. Een typische weerstand voor zand is 10 MPa. Voor klei is de conusweerstand veel kleiner, ± 1 MPa of nog lager, vooral voor erg slappe klei. Als ook de plaatselijke kleef wordt gemeten is de onderscheiding nog gemakkelijker. Een niet te zwaar gebouw (bijvoorbeeld een woonhuis) kan men vaak op de bovenste zandlaag funderen. Dan moet die tussenzandlaag wel overal aanwezig zijn en een redelijke dikte hebben. Een zwaardere constructie zal een fundering op de onderste zandlaag vereisen. Om sonderingen in eigen beheer te kunnen blijven uitvoeren is door het ministerie een nieuw sondeerapparaat aangekocht. Hierdoor is dit essentieel onderdeel van de dienstverlening van het Laboratorium voor Grondmechanica en Bouwmaterialen Onderzoek gegarandeerd voor de toekomst.

ENVIRONMENTAL AND SOCIAL IMPACT ASSESSMENT & QUALITY, HEALTH, SAFETY AND ENVIRONMENT MANAGEMENT

ESIA
& QHSE

De van 4 – 7 juni gehouden SEOGS (Suriname Energy, Oil & Gas Summit and Exhibition), en de toegevoegde waarde voor de afdeling ESIA-QHSE

De 4e SEOGS 2024 is een van de grootste en toonaangevende energie- en offshore-evenementen in Suriname en trekt een regionaal en internationaal publiek. SEOGS 2024, ontwikkeld in een joint venture met Staatsolie Maatschappij Suriname, wordt gehost door Staatsolie met de volledige steun van de regering van Suriname en georganiseerd door Global Event Partners Ltd. en Fossil Energy Consulting. De topconferentie en de technische conferentie bieden een schat aan inhoud voor commercieel ingestelde bedrijven die willen profiteren van investerings-, ontwikkelings- en projectmogelijkheden in een van 's werelds olie- en gas hotspots, terwijl de tentoonstelling het perfecte platform biedt voor internationals om lokale partners te ontmoeten en kopers om leveranciers te ontmoeten.

Dit jaar hebben ongeveer 140 exposanten/bedrijven deelgenomen aan deze beurs om hun producten en diensten te promoten. Aangezien er veel bedrijven zijn die hun diensten willen verlenen aan de opkomende olie- en gasector, waaronder ook bedrijven die in de veiligheidssector opereren, heeft de afdeling ESIA & QHSE op vrijdag 7 juni 2024 een werkbezoek gebracht aan de Suriname Energy, Oil and Gas Summit and Exhibition. Het doel van dit werkbezoek was om kennis te maken met diverse bedrijven en de diensten die zij aanbieden, zodat de afdeling ESIA & QHSE in de toekomst projecten kan uitvoeren die de veiligheid binnen het ministerie zal verhogen en verbeteren.

De afdeling heeft verschillende bedrijven die zich bezighouden met veiligheid bezocht. Enkele daarvan zijn:

- **Indutec Systems:** Het bedrijf is vanaf januari 2024 ook bekend bij de afdeling ESIA & QHSE. Ze hebben meegedaan aan de aanbestedingen van het Ministerie van Openbare Werken met betrekking tot de levering van veiligheidsattributen voor het ministerie.

Foto 19 : Veiligheids brillen indutec systems (S. Makhanlal 2024)

- **NV VSH Trading:** is een bedrijf die in diverse branches diensten verleent waaronder ook het leveren van veiligheidsattributen, waarbij zij de officiële Red Wing dealer zijn in Suriname. Naast de private sector levert VSH Trading tientallen jaren ook diensten (leveringen van PPE's) voor het Ministerie van Openbare Werken. Over het dienstjaar 2023 heeft VSH Trading veiligheidsschoenen en veiligheidslarzen geleverd voor het Ministerie.
- **Scandia:** Voor beschermende kleding. Scandia heeft een uitgebreid assortiment dat essentiële veiligheidsproducten omvat, van overalls, schoenen en handschoenen tot keukenkleding, persoonlijke beschermingsmiddelen, vrijetijdskleding voor buiten dienst en meer. Deze zijn allemaal ontworpen met kracht, stijl, duurzaamheid en naleving van de toepasselijke normen en standaarden in gedachten. Voor de afdeling ESIA – QHSE kan dit bedrijf een potentiële toekomstige partner zijn.

Foto 20: veiligheidsschoenen VSH Trading (S. Makhanlal)

Foto 21: Veiligheidspak van Scandia (S. Makhanlal 2024)

NV PICO

NV Pico is gespecialiseerd in vrachtverkeer ten behoeve van het Surinaams bedrijfsleven (commercieel) en de Surinaamse gemeenschap (particulier).

Intertek

Biedt een volledig geïntegreerd portfolio van Assurance, Testing, Inspection en Certification ('ATIC')-services die volledige gemoedsrust bieden voor alle producten, services en besturingssystemen.

Halliburton

Halliburton Co (Halliburton) is een olieveldservicebedrijf. Het bedrijf bedient de upstream olie- en gasindustrie gedurende de gehele levenscyclus van het reservoir. Het identificeert koolwaterstoffen, beheert geologische gegevens, biedt boor- en formatie-evaluatie, putconstructie en voltooiing, en optimaliseert de productie.

CSA Ocean Sciences Inc.

Sinds 1970 heeft CSA Ocean Sciences Inc. (CSA) klanten bediend in de offshore energie-, defensie- en telecommunicatiemarkten door maritiem wetenschappelijk advies en operationele ondersteuning te bieden voor een breed scala aan multidisciplinaire mariene projecten in de Verenigde Staten en internationaal. CSA's vijftig jaar ervaring in mariene en aquatische studies strekt zich uit van lokale rivieren tot de diepe oceaan, inclusief bemonstering, monitoring, kartering, vergunningverlening, basisstudies, effectbeoordeling, mitigatie en herstel.

NUTSVOORZIENING EN BEHEER

Vervangen transmissieapparatuur in afrondende fase

Telesur is bezig met het vervangen van verouderde transmissieapparatuur in alle mobiele zendmasten in het land. Het LTE & Microwave Sites Expansion Project (LTE = Long Term Evolution) bevindt zich nu in de afrondende fase. Met de vervanging van de verouderde transmissieapparatuur in alle mobiele zendmasten in het land, wil Telesur hogere zend- en ontvangstcapaciteiten garanderen voor gebruikers van mobiele internetverbinding.

Bij dit uitbreidingsproject staan 3 primaire activiteiten centraal: upgraden van LTE draadloze antennes, microwave schotels en zonnepanelen. Recent uitgevoerde speedtesten tonen aanzienlijke verbetering in de download snelheden met pieken van up to 120 Mbps (= megabits per seconde). Projectfase 1 en 2 zijn reeds succesvol uitgevoerd. Daarbij zijn Wanica, Paramaribo, Para, Brokopondo, Commewijne, Saramacca, Marowijne, Nickerie en Sipaliwini aangedaan. Voorbereidingen voor de volgende fase zijn al begonnen.

De zendmast in ressort Galibi aan de monding van de Marowijnerivier, is een van de laatste waaraan het projectteam heeft gewerkt. Mobiel internetgebruikers in dit gebied hebben nu ook toegang tot het 4G LTE mobiel netwerk. Alhoewel Galibi voor de upgrade niet verstoken was van internet, was de capaciteit niet meer toereikend voor de groeiende vraag naar internet. Maar nu behoort dit tot het verleden, zegt de Corporate Communications van Telesur.

De reis naar het binnenland werpt nog steeds enorme logistieke uitdagingen op voor het projectteam. Dit houdt verband met de beperkte toegankelijkheid tot de sites. Mankracht en voornamelijk materiaal moeten op creatieve manieren getransporteerd worden via de lucht en het water.

In fase 3 zullen nog 34 masten geüpgraded worden met microwave schotels en 13 masten met zonnepanelen installaties. De focus blijft gericht op verbeterde dienstverlening met als doel verbetering van de klantervaring, zegt Telesur. Om dit te bereiken zullen aan het eind van het LTE & Microwave Sites Expansion Project alle zendmasten in het land voorzien zijn van de recentste transmissieapparatuur.

Bron: <https://www.starnieuws.com/index.php/welcome/index/nieuwsitem/75085>

Klimaatverandering oproep tot bezuiniging van water en electriciteit

Foto 22 afkomstig van Starnieuws

President Chan Santokhi roept alle ministeries, staatsinstellingen, staatsbedrijven, producenten, bedrijven en alle burgers op, om zuinig om te gaan met elektriciteit en water. De effecten van klimaatverandering zijn te merken door de extreem lage waterstand in het stuwmeer en in de rivieren.

Landgenoten,

De langdurige droogte in ons land heeft de waterstand in de rivieren en het stuwmeer ernstig verlaagd. Boottransport in het binnenland is moeilijker geworden, het stuwmeer levert minder elektriciteit door de lage waterstand, en de landbouw kampt met watertekorten. Bosbranden creëren enorme problemen voor ons allen. Klimaatverandering is ook onze werkelijkheid geworden. En de effecten hiervan zijn onvoorzien en belasten de nationale begroting.

Eenieder is in eerste instantie verantwoordelijk voor ons welzijn en onze veiligheid. Gezamenlijk kunnen wij de effecten minimaliseren. Ik roep op voor nationale solidariteit en begrip.

Om te beginnen, zullen wij beheerst, maar met daadkracht moeten omgaan met deze nieuwe realiteit, zodat wij allen bijdragen aan duurzaamheid. Ik zend deze oproep en instructie uit naar alle ministeries, staatsbedrijven en staatsinstellingen om zuinig om te gaan met energie, en minstens 20% te bezuinigen op elektriciteit van nu af tot nadere berichten volgen.

De leiding van de genoemde instanties wordt gevraagd erop toe te zien dat onnodige verlichting, airco's, apparaten en elektronica uitgeschakeld worden, wanneer ze niet in gebruik zijn. Zie erop toe dat de verlichting en apparatuur in kantoorruimten na werktijden worden uitgedaan. Gebruik de goede instelling van airco's en apparatuur en zorg voor regelmatig onderhoud. Gebruik waar mogelijk energiezuinige apparaten en lampen.

Maak iedereen in uw organisatie, omgeving en met name thuis, bewust van de regels tot zuinig gebruik van elektriciteit en water. Repareer lekkende kranen en toiletten. Laat de motor van dienstvoertuigen niet onnodig draaien. Ik roep alle landgenoten op om zuinig om te gaan met elektriciteit en water. Beperk het gebruik van water bij het wassen van voertuigen en het besproeien van tuinen. Gebruik efficiënte irrigatiemethoden in de landbouw en houd u aan de waterkalender.

Niemand hoeft zijn welvaart in te leveren. Maar als u verstandig omgaat met energie en drinkwater, levert dat u financieel voordeel op, en hebben wij elkaar als samenleving geholpen, dat er geen gedwongen stroomonderbrekingen plaatsvinden. Iedereen kan zo meehelpen aan een duurzame en welvarende toekomst voor ons land.

Zoals u weet, wordt de objectsubsidie op elektriciteit deels omgebouwd naar subjectsubsidie. Dit is onderdeel van het beleid om de economie weer duurzaam gezond te maken, waarop een stabiel Suriname met perspectieven voor eenieder gebouwd kan worden. Wie de elektriciteit kan betalen, zal dat moeten doen. Het is belangrijk om

te vermelden dat huishoudens die tot 400 kWh gebruiken, geen significante prijsverhogingen zullen merken. De middenklasse huishoudens tot 900 kWh zullen minimale aanpassingen merken. Sociale instellingen, die subsidie behoeven, kunnen zich herregistreren bij de Energie Autoriteit Suriname, evenals nieuwe die daarvoor de behoefte hebben. Bedrijven, en in het bijzonder kleine en middelgrote ondernemers, kunnen gebruikmaken van voorzieningen in de belastingsfeer zoals aftrek van verliezen.

Het ministerie van EZOTI zal intensievere controle voeren op de prijzen van basisgoederen. De gemeenschap wordt opgeroepen om gevallen van prijsopdrijving altijd door te geven. Er komt beleid tot versnelde introductie van duurzame, schone energie. Hieronder vallen zonnepanelen, bouwvoorschriften en fiscale voorzieningen. Ook zal de efficiëntie bij energie producerende bedrijven, inclusief de onderliggende contracten, onder de loep worden genomen teneinde de prijs van energie en water een reële te laten zijn.

De komende dagen zal er uitgebreide voorlichting worden gegeven, en zullen er telefoonnummers en websites beschikbaar zijn voor informatie. Zoals wij met succes al veel hersteld hebben in ons land, zo heb ik het volste vertrouwen in de sociale partners, alle delen van het staatsapparaat, en in onze burgers, dat we ook nu, met vereende krachten ons land naar verdere welvaart zullen leiden.

Samen maken wij van dit mooi Suriname, een land met een kansrijke toekomst voor allen.
God bless you all!

Bron: <https://www.starnieuws.com/index.php/welcome/index/nieuwsitem/80544>

16 dorpen Tapanahony krijgen 24 uur per dag stroom

Foto 23 afkomstig van Starnieuws

Te Poeketie in het district Sipaliwini is zaterdag een hybride zonne-energiecentrale in gebruik genomen. 16 dorpen beschikken nu over continu stroom. (Foto's: NH)

Zestien dorpen te Tapanahony in het district Sipaliwini beschikken nu dag en nacht over stroom. Het gaat om de dorpen: Poeketie 1, Poeketie 2, Sangamasoesa, Mooitakie, Yawsa, Mainsi, Diitabikie (Drietabbetje), Dataa Kondee, Pipa Kondee, Poolo Keba, Gaaman Kampu, Pikin Kondee, Loeabie/ Sanbedoemie, Pikin Pisii, Kisai, Landbouw.

Te Poeketie is zaterdag een hybride zonne-energiecentrale in gebruik genomen. De uitvoerder van het project is het Chinese staatsbedrijf Power China. President Chan Santokhi heeft de centrale officieel opgestart. Het project is gefinancierd door de overheid.

De hybride zonne-energiecentrale is voorzien van zonnepanelen, batterijopslagsysteem voor overtollige stroom en een 150 KVA stand-by-dieselgenerator als back-up voor het opladen van de batterijen bij een laag stroomniveau als gevolg van gebrek aan zonlicht. De zonne-energiecentrale, met een vermogen van 900 KW, zal in totaal, 16 dorpen aan de Tapanahony rivier van continue elektriciteit voorzien. In totaal zullen 1.550 huishoudens 1x24 uur stroom genieten. Er wordt een 14 kilometer lang netwerk aangelegd, meldt Natuurlijke Hulpbronnen.

“Er was geen geloof in de realisatie van 1 x 24 uur stroom voor het dorp Poeketie en omgeving, maar de regering heeft bewezen dit te kunnen doen.” Dit zei kapitein Baja Gazon van het dorp Drietabbetje tijdens zijn toespraak. “Laten we samenwerken om de solar-plant duurzaam te onderhouden”, riep districtscommissaris Henk Deel van het bestuursressort Tapanahony tot de gemeenschap.

Voor de ceremoniële ingebruikname zijn ook afgereisd naar Poeketie: vicepresident Ronnie Brunswijk, Assembleevoorzitter Marinus Bee, de minister van Natuurlijke Hulpbronnen, David Abiamfo, directeur N.V. Energiebedrijven Suriname, Leo Brunswijk, directeur Energie NH, Valerie Lalji, Assembleelid Obed Kanapé en enkele medewerkers van diverse departementen. De ambassadeur van de Volksrepubliek China, Han Jing, was bij deze speciale gelegenheid ook aanwezig.

Foto 24 afkomstig van Starnieuws

President Santokhi ging in op het belang van de transitie van fossiele brandstof naar groene energie, in het bijzonder zonne-energie. Vicepresident Brunswijk en DNA-voorzitter Bee riepen de gemeenschap op de voorziening te waarderen en koesteren. “Je weet pas wat het verschil is, als je het donker van dichtbij hebt gekend.”, voegde Kanapé hieraan toe.

Minister Abiamfo ging in op het belang van samenwerking met de EBS, werkarm van NH. De bewindsman stond ook stil bij de ondersteuning van China op het vlak van de realisatie van dit solar project. Abiamfo dankte ambassadeur Han Jing hiervoor en benadrukt dat het partnerschap met China wordt voortgezet. Het beleid vanuit het departement is erop gericht eenieder de toegang tot elektriciteit te bieden. Conform doel 7 van de SDGs zullen lidstaten van de Verenigde Naties dit doel nog voor 2030 gerealiseerd moeten hebben. Door de overheid zijn diverse zonne-energieprojecten geïnitieerd en is eerder een contract gesloten met Power China.

Bron: <https://www.starnieuws.com/index.php/welcome/index/nieuwsitem/80528>

Werkzaamheden afdeling Nutsvoorziening en Beheer

De afdeling Nutsvoorziening en Beheer is momenteel bezig om diverse projecten/activiteiten voor te bereiden en/of af te ronden.

Projecten in uitvoering/uitgevoerd:

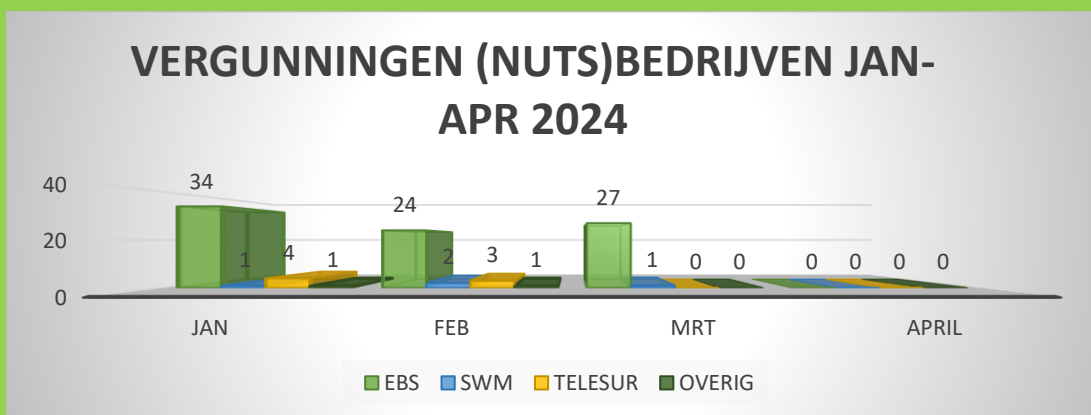
- De aanleg van glasvezelverbinding ten behoeve van het Ministerie van Openbare Werken op de locaties:
  - Duisburglaan
  - OW Nickerie
  - Openbaar Groen
- Aanvragen voor telefoonaansluiting en internet faciliteit op diverse dependances van OW zijn in behandeling.

VERGUNNINGEN

In de maand april 2024 heeft de afdeling Nutsvoorziening en Beheer diverse vergunningsaanvragen in behandeling genomen. Over deze periode zijn er aanvragen door de EBS, SWM, Telesur en Overige bedrijven gedaan ten behoeve van de aanleg en/of uitbreiding van het infrastructuur van de nutsbedrijven. In de bovengenoemde periode zijn er geen vergunningsaanvragen goedgekeurd door het Ministerie van Openbare Werken. De aanvragen zijn nog in behandeling. Hieronder een schematische weergave van de afgehandelde vergunningsaanvragen per maand per bedrijf.

Tabel 2: Goedgekeurde vergunningen april 2024

GOEDGEKEURDE VERGUNNINGEN APRIL 2024					
	EBS	SWM	TELESUR	OVERIG	TOTAAL
JAN	34	1	4	1	40
FEB	24	2	3	1	30
MRT	27	1	0	0	28
APRIL	0	0	0	0	0
TOTAAL	85	4	7	2	98

Grafiek 5: Vergunningen (nuts)bedrijven januari-april 2024

PERSONEELSZAKEN

SCHORSING EN BEËNDIGING VAN HET DIENSTVERBAND

Gevallen van schorsing

1. Een landsdienaar is van rechtswege geschorst, zodra een rechtelijk bevel tot lijfswang wegens schulden, dan wel tot vrijheidsbeneming, wegens verdenking van misdrijf of onberoepelijke veroodeling ter zake van een strafbaar feit, tegen hem van kracht is.
2. Het bevoegde gezag kan- onverminderd de mogelijkheid van schorsing als tuchtstraf- een landsdienaar schorsen, indien en zodra:
  - a. Een strafrechtelijk onderzoek wegens verdenking van een opzettelijk begaan misdrijf, dan wel van een in verband met de dienst begaan misdrijf, tegen hem is ingesteld;
  - b. Termen aanwezig zijn voor het in overweging nemen van ontslag wegens plichtsverzuim, ongeschiktheid of onvoldoende waarborgen voor betrouwbaarheid.
3. Een besluit tot schorsing wordt met redenen omkleed en door middel van een afschrift ter kennis van de landsdienaar gebracht.

Bron: personeelwet

PERSONALIA (01 MEI 2024)

NAAM	FUNCTIE	AFDELING
Sergio Kadosoe BSc.	Directeur	Directoraat Onderzoek en Dienstverlening
Dew Bhaggoe MBA BTech.	Onderdirecteur	Onderdirectoraat Onderzoek en Innovatie
Dwight Samuel	Waarnemend afdelingshoofd	Meteorologische Dienst Suriname
Frits Kosso	Afdelingshoofd	Waterloopkundige Dienst Suriname
Vijata Doelam BSc.	Afdelingshoofd	Lab. voor Grondmechanica en Bouwmaterialen Onderzoek
Widjay Ramnarain	Waarnemend afdelingshoofd	Environmental and Social Impact Assessment and Quality, Health, Safety and Environment
Santusha Khargi BSc.	Waarnemend afdelingshoofd	Nutsvoorziening en beheer

COLOFON:

Coördinatie en eindredactie:
Dr. Riad Nurmohamed
Sergio Kadosoe BSc.
Dew Bhaggoe MBA BTech.
Sonam Makhanlal BSc.
Shannon Owen BSc.

REDACTIE:

Afdeling Meteorologische Dienst Suriname
Afdeling Waterloopkundige Dienst Suriname
Afdeling Grond mechanisch- en
Bouwmaterialen Laboratorium
Afdeling ESIA en QHSE
Afdeling Nutsvoorziening en Beheer

GRAFISCHE VORMGEVING:

Sonam Makhanlal BSc.
Shannon Owen BSc.

PUBLICATIE:

Afdeling Voorlichting- Ministerie van Openbare Werken

Voor vragen of suggesties, kunt u contact opnemen met:

- Dhr. D. Bhaggoe MBA BTech, te bereiken op het tel. nr. +597 8535887
- Mw. S. Makhanlal BSc, te bereiken op het tel. nr. +597 8533346
- Mw. S. Owen BSc, te bereiken op het tel. Nr. +597 8937344